

Előfizetési árak:

Egész évre · 20 kor. — fill.
Félévre · · 10 > — >
Negyedévre · 5 > — >
Egy hóra · · 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.

hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.

első emelet,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Kossuth a függetlenségi polgárokhoz.

Pécs, 1901. március 15.

Kossuth Ferenc, a függetlenségi és 48-as párt elnöke, felhívást intéz a függetlenségi eszmék híveihez, a vidéken lakó elvbarátokhoz. A párt a napokban sok ezer példányban küldi szét Kossuth felhívását, melynek lényeges tartalmát a következőkben közöljük:

Igen tisztelt elvbarátom!

Közelednek a képviselőválasztások.

Mint az országos függetlenségi és 48-as párt elnöke, arra kérem önt, hogy kerületében mozdítsa elő a lelkes és hazafias polgárság szervezkedését; és igyekezzék kivívni azt, hogy a választók többsége zászlónk alá sorakozzék.

Dicsőséges zászló ez, melyet századok óta hordoznak becsülettel a nemzet leghűbb fia: büszke lehet, aki alatta jár, mert elmondhatja magáról, hogy igaz magyar ember!

Midőn a polgári jogok legbecsesebbikét gyakorolanda a választó, emlékezzék meg arról, hogy kötelessége lelkiismerete sugallatára hallgatni és visszautasítani minden csábítást; kötelessége a szavazó polgárnak helyt állni még az erőszakkal szemben is, mert a haza sorsa a választó

polgárok szilárdságától, becsületességétől, bátorságától és hazafiságától függ.

Ne tekintse magát senki oly kicsinynek, hogy az ő szavazata, vagy az ő tekintélye nem jön számba. Legyen büszke arra, hogy minden egyes polgár részese a legfőbb államhatalomnak abban a percben, a midőn szavaz. Emlékezzék meg arra, hogy mennyi küzdelemben, mennyi szenvedésbe került kivívni a választási jogot a magyar polgár számára.

Jól tudják a mi derék honfitársaink, hogy pártunk azt követeli, hogy magyar hazánk függetlenné legyen. Minden ügyeit önállóan legjobb belátása és érdeke szerint intézhesse el. Ne legyen semmi más országnak alárendelve. Ne legyen semmi más országnak kiszolgáltatva. Öncél legyen a magyar nemzet boldogsága és jóléte. Szűnjék meg idegen érdekek meghunyászkodó szolgálja lenni. Magyar földünk ne legyen többé — idegen célokért, idegen gyarapodásért — kiszipolyozott gyarmatföld, szolgaföld.

Azért, hogy államiságunk fennállhasson és legyen ereje s védképessége, követeljük az **önálló magyar hadsereget**, melynek nyelve, vezénylete, jellege, zászlója magyar legyen.

Azért, hogy a világ állami társaságából ki ne legyünk zárva és elfoglalhas-

suk azt a helyet, mely országunk nagyságát, népességünk számát, mivelődésünk előrehaladottságát, nemzetünk történeti múltját megilleti, követeljük, hogy legyen **önálló külügyi képviselőletünk**.

Azért, hogy felvirágozthassuk a földmívelés, az ipar s a kereskedelem, követeljük az **önálló vámterület felállítását**, a mivel birtokába jutnánk azon vámvédelmi és vámpolitikai eszközöknek, a melyekkel más országok megteremtették és megvédelmezik gyarapodásukat és jólétüket.

Azért, hogy terményeinknek kiviteli piacokat biztosíthassunk, követeljük, hogy szabadon és csakis érdekeinket tekintve, köthessük meg a külállamokkal a vám- és kereskedelmi szerződéseket, nehogy továbbra is fennállhasson az az állapot, hogy a mi fogyasztó piacunk teljesen biztosítva van az osztrák ipar számára; Ausztria fogyasztó piaca pedig nincs biztosítva számunkra, de még hazánk piaca sincs biztosítva magunknak. Követelünk tehát a mezőgazdasági termények számára s a meghonosítható iparágak számára: védvámokat, továbbá oly vasuti politikát, hogy a vitelberek leszállításával növeltesék terményeink kiviteli képessége.

Nem engedhetjük tovább, hogy hazánk meg legyen fosztva az emberi kereset egyik legfőbb ágától, az ipartól csak azért,

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Az 1849. évi márciusi napok.

(Visszaemlékezések a szabadságharc idejére.)

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Irtá: Egy honvédtüzér.

(Folytatás és vége.)

No szépen vagyunk. Azt sem tudta a kis tüzér, mivel érdemelte ezt a fegyveres disz-kiséretet?

A profósznak annak rendje és módja szerint átadatott, a ki nem mint foglyot, hanem mint édes fiát, úgy fogadta.

Délben a családdal együtt étkezett. Szíves látásban részesült. Csak az volt lelkére kötve, hogy szigorú büntetés terhe mellett senkivel sem szabad beszélnie, annál kevésbé a szobából távoznia, a további intézkedésig.

A profószt egy árva szóval sem árulta el a fogoly kis tüzér előtt, miért lett ő most házi és szívesen látott vendége, hanem a profósznén, az egy jószívű, csacska asszony lévén, bizony elmesélte a kis tüzérnek, hogy Mack tüzérezredet ma elfogták és elzárták és mivel Lajos volt a hírneves ezredesnek az állandó ordonánca és mivel ennek az állandó ordonánccnak tudni kell Mack ur titkos levelezéseit, szóval sok tekintetben informálhatja a vizsgáló bizottságot, tehát míg hegyről végére ki nem hallgatják az urak a kis ordonáncot,

addig nem fogoly gyanánt, csupán minden érintkezés elszigetelése céljából a profószték vendége lesz.

Most világosodott fel Lajos tüzér agyában az informálásnak kérdése s tudta, hogy sok mindenről fogják kihallgatni.

Össze is szedte minden emlékező tehetőségét, hogy a kérdéses ügyre vonatkozó minden kérdésre annak idején szabatosan tudjon megfelelni.

Ebéd után nem sokáig töprenghetett ezen lehető kihallgatásokon, mert pont két órákor délután megjelent előtte Barancs tüzérkaplár és felvezette Lajosunkat a főparancsnoki irodában összeült katonai vizsgáló-bizottság elé.

Ott részletesen kihallgatták, mióta állandó ordonánca Mack ezredesnek, mit észlelt Mack ezredesen a legutóbbi napokban, mennyi időt töltött naponként és éjjelenként ama bizonyos hölgy oldala mellett, mondjon el eseteket Mack mámoros és ideges állapotáról, szóval úgy tünt fel az egész kihallgatás Lajos tüzérnek, hogy az az összeült vizsgáló bizottság egytől egyig barátja volt Macknak s a hinárba nem akarták belefoglalni.

A kihallgatás után visszavezették a profószt-hoz és 3 napon át legalább 10-szer hívták fel a vizsgáló bizottság elé, a hol mindig következetesen vallott, sőt annak a tiszta papírnak elküldése a hölgyecskéhez és a hölgyecskének a válasza igazi homéri kacajt idézett elő a vizsgáló tiszt urak körében; s ekkor

nyomták az egész Mack-féle ügyre, azt az általános feltevést, hogy ime igazolva van, miszerint Mack nem aruló, hanem egy ideges, szerelmes, féleszü bolond és nincs rá ok, hogy hadbírósg itéljen felette, hanem félre kell tenni ezt a lelki beteget, gyógyítani, hadd álmódoszzék a haza jövője felett a szoba négy fala között.

Igy lett Mack csak félretéve s egész a kapitulációig evett, ivott ezredesi kosztot; a kapituláció után pedig fitytyet hányt mindenkinek. Sőt, mint tudjuk, az 50 es évek elején esztelen felbujtató terveivel a székelő földön sok családot gyászba borított.

Lajos tüzér vallomásának köszönhetette bőre megmentését, mert annak a sok terhelő vallomásnak, a mely a szolgálata és a haza iránti hűségére sulyosodott, csak Lajos tüzér vallomása folytán adták meg azt a címet, hogy mindezeket ideges s a sok tivornya, élvezet és italtól kapott beteg agyrendszere miatt követhette el s így beszámíthatóság alá nem esik.

Pedig ellenségei az Ottilia kisasszonynak menekülése után rögtön küldtek lovas futárokat, hogy az érdekes hölgyet hozzák vissza Komáromba szembesítés végett, de már az tul volt hegyen, völgyön, bizonyosan szülőföldje felé a felvidékre, mert magyarul nagyon tótosan beszélt.

XI.

Mig ezek a kanapé-pörök lefolytak a várban, Welden — a kinek tetemesen meg-

hogy az osztrák iparcikkek kész és kényelmes piacra találjanak nálunk.

Nem engedhetjük tovább, hogy hazánk termelése egyoldalú maradjon és el-essünk mindattól, a mi más államokban a jólétet idézte elő, úgy, hogy gazdáink és földbirtokos osztályunk, az adósság terhét hordozva, máris a tönkremenés szélére jutottak, iparososztályunk pedig nem fejlődött ki, sőt némely kiválóan magyar iparágak, melyek több hazafias iparososztálynak adtak tisztességes kenyeret — teljesen tönkrementek, munkás osztályunknak nincs keresete; s a hol van, ott kénytelen az év nagyobb részében henyélni.

Mindezt nem engedhetjük tovább; és e kérdésekben, melyek közgazdasági és megélhetési kérdések, segítségünkre szólítjuk azokat is, kik politikában nem elvtársaink, de belátták azt, hogy a felsorolt követelmények nélkül az ország tönkre megy.

Azért, hogy lehessen olcsó hitel és önálló pénzügy, követeljük, hogy állítsanak fel az **önálló nemzeti bank**.

Azért, hogy legyen igazi jogegyenlőség, azt kívánjuk, hogy **legyen mindenki szavazó**, a ki pézzel vagy vérrel adózik. De minthogy a magyar államiság magyar jellegét fenn kell tartani, a magyar állam is élhet azzal a korláttal, melylyel a legszabadabb államok a legnépszerűbb köztársaságok (mint az amerikai Egyesült-Államok, Franciaország, vagy Svájc) is élnek, midőn megkövetelik, hogy szavazó polgáraik tudjanak az állam nyelvén írni és olvasni.

Azért, hogy ne lehessen több lélek-vásárlás és mindenki szabadon követhesse lelkiismeretét, követeljük a **községenkénti titkos szavazást**.

Azért, hogy megszűnjék az az igazságtalanság, hogy egy kerületben (és többnyire magyar vidéken) ötezer választó

küld egy képviselőt, más kerületben (és többnyire az idegen nyelvűekben) két-zár választóra esik egy képviselő, követeljük a **választó-kerületek új és igazságos beosztását**.

Azért, hogy megszűnjék az a botrány, hogy egy helyen harminc forint adó sem ad szavazati jogot, más helyen (még pedig a nem magyar vidékeken) nyolcvan krajcár adót fizető már szavazó, követeljük az **adóalap igazságosabb felosztását** addig is, míg az adózás meg nem szűnik választói jogalapot képezni.

Kívánjuk a nagy közösüges költségek helyett a **kisbirtokos osztály s a kisiparos osztály gyámolítását**.

Kívánjuk a mezőgazdasági hitel s egyáltalán a termelőknek nyújtandó hitel szervezését, oly alapokon, hogy a magyar föld birtokosának tulajdonában maradjon.

Kívánunk oly törvénykezést, mely a földbirtokot mennél több és hazafias kezébe juttatja, úgy mint tulajdont, vagy úgy, mint bérletet.

Kívánjuk oly törvények megalkotását, melyek a **munkásosztály sorsát javítják** és a munkavállalást számára megkönnyítik.

Követeljük az ingyen és teljesen **magyar nemzeti irányú népnevelést**.

Követeljük a **katonai szolgálat-ido megrövidítését**, a mi, ha hadseregünk magyará lenne, nem gyengitené a haderőt.

Követeljük az igazságszolgáltatás egyszerűsítését, olcsóbbá tételét és gyorsítását.

Követeljük a közigazgatási téren az önkormányzati elvek teljes érvényesülését, de úgy, hogy az állam magyar jellegét megtámadni és aláásni büntetlenül ne lehessen.

Kívánjuk a főrendiháznak a képviselői alapon újjászervezését.

erősödött a körülzáró serege — nem maradt tétlen, hanem a mit a proklamációban ígért, azt be is váltotta.

Lövete Komáromot nyakra-főre. A fél város házai már romokban heverték. Ostrom sáncait napról-napra előbbre toltta. Rohamokat intézett különösen a Csillagvár ellen, de mindig eredménytelenül, pedig egyszer éjjel a jágerjei hason csuszva már majdnem a vár faláig értek, de sikeres és erős kartács tüzelés megghiúsította csempész tervüket. Nagyon sokan ott maradtak hason fekvé örökre.

Végre április elején egy-egy kém belopzkodása után kezdett a hír szárnyra kelni az ostromlottak között, hogy közeleg a felmentő sereg.

És mintha tudta volna ezt az ostromló tábornagy, mert április elejétől borzasztó volt az a bömbölés, a mit a támadók és védők lövegei okoztak.

Mindennap égett a város valamely része, a város udvarai és bástyái pedig fel voltak tárva bombák robbanásaitól.

Midőn tehát április 10-én hire ment a várórség között, hogy megjött az új várparancsnok, vitéz **Lenkey János** személyében, új életre kelt a kimerült őrség.

S réá alig néhány napra pedig, midőn a híres **Guyon** Richard generális behatolt Komáromba két század huszár élén, majd megbódult örömeiben az őrség.

Különös, hogy **Lenkey** is, **Guyon** is várparancsnoknak jött Komáromba, de mert

Guyon kinevezése későbbi keletű volt, nagyon természetes, őt illették meg a vár kulcsai.

Végre eljött a felszabadulás ideje is. **Görgey** — mint sok egyéb nagy dolgokat — úgy ezt is véghez vitte. Volt is hegyen völgyön lakodalom, a felszabadulás után egy pár hétre, vagy 30.000 ujonchónvéd nótája vidította fel Komárom utcáit.

Volt öröm . . . azután ősszel jött a keserűség. Azért Isten óvjon meg bennünket ilyen véres örömtől, csak legyünk mink békében és jólétben, hogy a haza felvirágozzék.

Az 1848/49-iki események közt, melyekhez hasonló nem volt, mióta őseink e hont elfoglalták, egykor, majd úgy száz év múlva, midőn is unokáink mesélni fogják a gyermekesregnek az 1848/49-iki felistenek dicső hadi műveletét, majd akkor talál a színműíró bő anyagot, hogy a történelem szentségével írjon »Ocskay brigadéros«- és »Rákócy-Bercsényi«-téle színműveket.

Akkor majd a 48/49-es eseményeknek is lesz legalább is értékük, mint ma a Kurucfufang-nak. Most még korai az idő arra, hogy ez események előtt leboruljunk. Hisz még közöttünk élnek, közöttünk mozognak az akkori harcosok.

Politikai életünk sem alkalmas hozzá. Másodízig kell kihalni a mai nemzedéknek, hogy a harmadik bálványozza a 48/49-es események hőseit, mint mi most a kurucokét.

Óhajtjuk a magyar állami egység szemmel tartása mellett a nemzetiségi kérdéseknek igazságos megoldását.

Ragaszkodunk mindahhoz, a mit hazánk anyagi és szellemi felvirágzására tartottunk a múltban és a mit eddigi programjainkban hangoztattunk.

Keblünkre akarunk ölelni minden polgárt, a kiben él s buzog a függetlenségi eszme. Feledni akarunk minden félreértést, minden meghasonlást, minden elkülönzést. Azt akarjuk, hogy összeolvadjunk egy nagy és mindenható szeretetben, egy magasztos és halhatatlan eszmében, a magyar haza szeretetében, a magyar függetlenség eszméjében.

Nem keressük, hogy ki honnan jön, nem nézzük azt, hogy velünk harcol-e vagy ellenünk a múltban oly kérdések terén, a melyek rég letűntek.

A haza oly helyzet előtt áll, a melyben szüksége lesz erős honfi szívekre és karokra, hogy egyesült erővel védjék a magyar hazafiság, a magyar függetlenség sziklavaráját.

Közölje mindezt kerületében párt-hiveinkkel. — Isten velünk s hazánkkal!

Kossuth Ferenc
az országos függetlenségi és
48-as párt elnöke.

Március tizenötödike.

Pécs, 1901. márc. 15.

Itt van a nagy nap, a nemzeti újjaszületés ötvenharmadik évfordulója!

Tavaszi napsugár ragyog le a felhőlen tiszta égről s a márciusi szellő nyíló ibolyák illatát, fakadó rügyek zizzenését hozza a hegyek felől a városba, hol ünnepi a hangulat, a mit csak emel a magyar nemzeti zászlók lobogása.

Vannak még ma is jó magyarok, kik szívük s lelkük vonalmát követve külsőleg is ünnepelnek ma. Vannak olyanok is, kik nem térhetnek ki a közszellem követelményei elől és legalább külsőleg ünnepelnek. Vannak, bár kevesen, azonban olyanok is, kik meghunyászkodva a felsőbb hatalom rendelete előtt, még külsőleg se ünnepelnek s nekik nem ünnep március tizenötödike!

Középületeink közül csak a városháza tornyán lobog ma nemzeti zászló, mellette a város színeit viselő lobogóval. A vármegyházán nem tüzték ki a nemzeti zászlót; majd kitűzik az áprilisi ünnepen! És hol van a hazafiság megnyilatkozása az állami hivatalokban, az iskoláknál és sok más testületnél, melyek sietnek fellobogózni, ha valami, a felsőbb köröknek tetsző, ugynevezett ünnepről van szó!?

Azonban hagyjuk ezt. Elég szegény azokra, kik meghunyászkodnak, hogy nyíltan nem ünnepelhetnek. Mert hiába ez a visszavonulás; szívükben mégis érzik ők is, hogy ha nem lett volna március tizenötödike, nem volna ma — habár csak papiroson is — magyar alkotmányosság. Érzik ők lelkükben e nap fontosságát; elismerik hősei, felisteneinek a nemzet egész jövőjére diadalmasan kiható küzdelme dicsőségét és ha külsőleg nem is, magukba szállva mégis megünneplik ezt a mai nagy, szent, fenséges, magasztos napot!

A márciusi szellő nemzeti zászlókat lobogtat a zirci rendházon, a Kath. Körön, a pécsi Takarékpénztáron és a Központi Takarékpénztár épületén s az irgalmasok rendházán. Zászlók lobognak a színházon, a jogakadémián, a Hétfejedelem-vendéglőben, a Nemzeti és Polgári Kaszinók épületein, a Korona és a Petőfi vendéglőkön. Jelezve, hogy a mai nap ünnepnapja a magyarnak és méltóképen meg is ünnepli e napot!

A mai nap ünnepélei közül lapunk zártáig csak a színházi ünnepi előadás folyt le. Ez is azért, mert miss Mary Halton szereplése folytán az eredetileg estére tervezett diszeladást délutánra kellett áttenni. Lapunk zártakor a jogászság ünnepéje folyik a Vigadóban s a többi ünnepély este lesz az alábbi programponatok szerint:

A Polgári Kaszinóban este félkilenc órakor kezdődik a mai ünnepély, melyet a pécsi *dalárda* a »Himnusz« élénklésével fog megnyitni. Ezután *Haksch* Lajos szavalja el *Végh* Lajosnak lapunk mai számában közölt alkalmi költeményét. *Szabon István* ünnepi beszédet tart; *Cank* Nep. János, joghallgató s lapunk belső munkatársa, alkalmi verset szaval s az ünnepély műsorát a *dalárda* a »Szózat« élénklésével zárja be. A műsor után társasvacsora lesz.

A Hétfejedelem-vendéglőben a budaikülvárosi független polgárság rendezte ma este hazafias ünnepélyt. A pécsi *Polgári Daloskör* az ünnepélyen a Himnuszt és a Szózatot énekli s lesz emlékbeszéd is. A műsort társasvacsora fogja követni.

A Korona-vendéglőben szintén hazafias ünnepély lesz, melyen az ünnepi beszédet dr. *Flóris* Endre ügyvéd fogja tartani. A társasvacsora mellé a zenét ifj. *Kerödy* Gyula zenekara szolgáltatja.

A Petőfi-vendéglőben a szokáshoz híven szintén tartanak ma este társasvacsorát, melynek keretében ünnepi szavallatokkal és énekelődásokkal áldoznak a márciusi hősek emlékének.

A jogászság ünnepéje a Vigadóban ma este félhatkor kezdődött s lapunk zártakor még folyik. Ez ünnepélyt a jogászság éneke nyitotta meg, kik *Cank* Nep. János vezetése alatt a Szózatot énekelték el. Az ünnepi beszédet *Rihmer* Oszkár joghallgató tartotta. Majd *Verő* György »Március tizenöt« című egy felvonásos színművét adják elő *Szuly* József, *Orf* Győző és *Landgraf* József joghallgatók. A szindarab után a *jogászbanda* játszik *Strohmayer* Géza vezetése alatt. *Csernics* Jenő szavallata után a jogászság a Himnuszt énekli el az ünnepély befejezéséül.

A színházban délután 3 órakor volt a március tizenötödike emlékének szentelt diszeladás.

Igen csekély számú közönség, alig husz ember a földszinten s nem sokkal több az erkélyen és diákhelyen, nézte végig a délutáni ünnepi előadást, melyet *Cank* Nep. János joghallgató, lapunk belső munkatársának szavallata nyitott meg, ki igen szépen, érzéssel szavallta el *Dömötör* György »Március idusan« című költeményét, melyet zajos tapsviharral fogadott a közönség. Ezután színészeink *Szigligeti* Ede színművét »II. Rákócy

Ferenc fogságát játszották, oly előadásban, mely jóval több közönséget érdemelt volna. A szereplők valamennyien megfeleltek szerepeiknek s teljes dicsőretet érdemelnek ama fáradságukért, melylyel feladataikat megoldották.

A mai ünnepélyek sorozata után még vasárnap is lesznek márciusi ünnepélyek. A *középiszkolák* önképzőköröi vasárnap ünneplik március idusát. A főgimnázium irodalmi köre a vasárnapi diszülésre a következő programot állapította meg: 1. Megnyitó beszéd. Tartja *Frank* Richard VIII. o. t. 2. 1848. Petőfitől. Szavalja *Isgum* Ádám VII. o. t. 3. A 48-as forradalmak hatása Magyarországra. Irta és felolvassa *Barta* Béla VIII. o. t. 4. Petőfi szerepe a szabadságharcban. Előadja *Verfi* Aladár VIII. o. t. 5. Petőfi visszatér. Várady A-tól. Szavalja *Mély* József VIII. o. t. Vasárnap tartja a pécsi *Petőfi-kör* is ünnepélyét és vasárnap lesz a *munkásság* márciusi ünnepéje is.

A munkásság különben a mai napon »Követelem az általános választási jogot!« feliratu cédulákkal árasztotta el az utcákat és estére tüntető sétát fog rendezni.

Hírek

Pécs, 1901. március 15.

Március 15.

Oh tárd ki nemzetem ma honszerelmed!
Lobogjon égő lánggal e napon!
Nem volt honodnak több ily ékes napja,
Ünnepre hív e lázas szózatom.

E nap arattad legszebb győzedelmed:
Urrá lett a magyar maga fölött.
S a napsugár felhőkön is keresztül
Magyar testvériségbe' fűrődött.

Félistenek jogért vívott nagy harca,
— Fojtó leget megtisztító vihar —
Magyar szabadság drága glóriája:
Emléked — félek — rendre már kihal...

Ki tud egész szívvel hevülni érted?
Ki vallja bátran: »En hived vagyok«?!
Az ifjúság, — a mig szabad a lelke...
S »rajongók«, kikbe' fényed él, ragyog...

Ah, oly sokan sietnek elfeledni
A jót, mit adtál, bárha élvezik;
A gyászos mult e ragyogó napjának
Édes hevét sohasem érzik.

»Istent imádni otthon is lehet s a
Hazát — *sugják* — szereti bár szívünk:
Csak csendben áldjuk, nem tüntetve véle;
Ha vérszbe' lesz, — majd mink is ott leszünk.«

Ott leszte, ott... de csak ha kényszerültök,
Ha félték: a hullám reátok csap...
Ki ünnepén se megy a templomába:
Hitéről hogy tanuskodják a pap?!
Ott leszte, ott... De a közöny sok szúja
Mögörli a szabadság törzsit ám!
S ha jön vihar: ledől e törzs a porba;
Nem tartja fel *nehány* lelkes titán.

A szunnyadót felrzza egy csapás bár;
De ki — a mig más lelkes honfisziv
Szent lánggal telve áldozásra lobban —
Közönybe' tül, lesz-e honához hív!?

Oh balga fők! Nem áldozának e a
Dicső honvédek értetek is vért
S mindent, a mi becses lehet egy lénynek!?
Ti értetek is! nemcsak a honért.

A népek óceánján annyi vésztől,
»Ezer hullámtól vert honi-sziget«
Ti néktek osztja oly sok jó gyümölcsöt:
S a sziveitek hálátlanul fizet...

Nem tüntető, ki a magyar szabadság
Szent ünnepén hódolni megjelen;
Csak honfi-kötelmét teljesíti
E hon polgára — *bárki* is legyen!

Hisz a világ gyönyörrel nézett minket:
Vér nélkül itt hogy lett ki-ki szabad;
S bár nem segített: jajgatott felettünk,
Mikor az ármány, vész reánk szakadt...

S te Nép! Tagadnád? Im e nagy nap törte
Bilincsed szét, polgárrá tve — ládd:
Emelt fővel, hogy valld magad magyarnak!
Nemhogy legyen egész világ hazád...

Lehet-e egy igaz magyar a földön,
Ki e szent napra büszkén nem tekint!?
A »Talpra magyar s...« Azt izente» szókra
Áldozva a honért mindent megint.

Maroknyi nép vagyunk. Minden magyarnak
Esze, szive, karja szükséges itt!
Meghajlik még a Sors is látva, köztünk
Mindenkit a hon üdve lelkesít.

»Ne csak veszélybe légy serény!« dalolta
A költő; mert »a béke veszesebb.«
S nem láttuk-e ez egykor álmos népen:
»Gyógyíthatlanb a békevágta seb!«

Ne szunnyadjon soh'se hát honszerelmed
S lobogjon égő lánggal e napon!
Nem volt, se lesz szebb napja a magyarnak,
Ezt áldja im! e lelkes szózatom.

Borulj velem szent esküvéssel térdre;
Fogadd: mig élsz, csakis e honnak élsz!
S a tulvilágon is ha kérd az Isten —
»Mit kérsz?« felel: »Hazám ne érje vész!

S legyen uram! olyan magasztos népem,
Mind e napon negyvennyolcban' volt:
Nagy eszmékért rajongó hő szívével
Tegye dicsővé az imádott hont!«

Végh Lajos.

A véreső.

Olaszországban véreső esett es pedig
Sziciliában vörös, Romániában sárga, mintha
csak európai és kínai vér hullott volna alá
Itália azurkek egéből.

Tudós és nem tudós emberek szólnak
hozzá a szokatlan természeti tüneményhez, az
egyik könnyen készen van vele, amennyiben
az erős sirokkó, vagy a Sahara sovány ho-
mokrját hozta el s vegyítette azt az esők közé,
vagy pedig a Vezuv hamuja volt az, a mi az
ártatlan eső vizét vörös és sárgára festé, nem
gondolva vele, hogy a Sahara felől jövő si-
rokkó Palermóba nem hozhatta a Vezuv ha-
muját, de meg a sirokkó mindig a Sahara
felől jön, mégis csak ez alkalommal festette
vörösre Szicilia utcáit és háztetőit.

A csillagászok azonban már eleve el
voltak készülve arra, hogy földünkön valami
nagyobb eseménynek vagy eseményeknek kell
történniök, a mennyiben a Napon foltok tá-
madtak s a Nap maga erősen háborog, a
melynek háborgását a bolygói megéreztek.

Vajjon a többi bolygókön történt-e va-
lami, a jelenlegi hirszolgalati berendezés ut-
ján ezt még most nem tudhatjuk meg, de
hogy itt e földteken sok különös történt e há-
borgás hatása alatt, azt már a táviró több
helyről meghozta. A viharos szélből s válto-
zatos időjárásból mi közvetlenül is tapasztal-
hattuk azt, ha a bécsi hóviharról, az aradi
dörgés villámlással jött jégesőről, vagy a ten-
geri viharokról és az olaszországi véresőről
mit sem tudtunk is előre. Az okot tehát tö-
kéletesen ismerjük, lévén az magában a ra-
gyogó Napban és a bolygók egymáshoz állá-
sában, az okozatok pedig a hóvihar, a jégeső,
a véreső, mint következmények azonnal meg-
fejthetők lesznek, mihelyt az oly sokszor
ajánlott alapokon tovább kutatunk. Ennek a
révén oly kozmikus jelenségekre jöhetünk rá,
a melynek gyarló érzékeink elől most még
rejtve vannak, de a melyeket elménk ével
s pontos műszereinkkel kikutathatunk, felde-

hogy az osztrák iparcikkek kész és ke-
nyelmes piacra találjanak nálunk.

Nem engedhetjük tovább, hogy ha-
zánk termelése egyoldalú maradjon és el-
essünk mindattól, a mi más államokban a
jólétet idézte elő, úgy, hogy gazdáink
és földbirtokos osztályunk, az adósság
terhét hordozva, máris a tönkremenés
szélére jutottak, iparososztályunk pedig
nem fejlődött ki, sőt némely kiválóan ma-
gyar iparágak, melyek több hazafias ipa-
rososztálynak adtak tisztességes kenyeret
— teljesen tönkrementek, munkás osztá-
lyunknak nincs keresete; s a hol van, ott
kénytelen az év nagyobb részében henyélni.

Mindezt nem engedhetjük tovább; és
e kérdésekben, melyek közgazdasági és
megélhetési kérdések, segítségünkre szó-
litjuk azokat is, kik politikában nem elv-
társaink, de belátták azt, hogy a felsorolt
követelmények nélkül az ország tönkre
megy.

Azért, hogy lehessen olcsó hitel és
önálló pénzügy, követeljük, hogy állittas-
sek fel az **önálló nemzeti bank**.

Azért, hogy legyen igazi jogegyen-
lőség, azt kívánjuk, hogy **legyen mindenki
szavazó**, a ki pézzel vagy vérrel adózik.
De minthogy a magyar államiság magyar
jellegét fenn kell tartani, a magyar állam
is élhet azzal a korláttal, melylyel a leg-
szabadabb államok a legnépszerűbb köz-
társaságok (mint az amerikai Egyesült-
Államok, Franciaország, vagy Svájc) is
élnék, midőn megkövetelik, hogy szavazó
polgáraik tudjanak az állam nyelvén írni
és olvasni.

Azért, hogy ne lehessen többé lélek-
vásárlás és mindenki szabadon követhesse
lelkiismeretét, követeljük a **községenkénti
titkos szavazást**.

Azért, hogy megszűnjék az az igaz-
ságtalanság, hogy egy kerületben (és
többnyire magyar vidéken) ötezer választó

küld egy képviselőt, más kerületben (és
többnyire az idegen nyelvűekben) két-zár
választóra esik egy képviselő, követeljük
a **választó-kerületek új és igazságos be-
osztását**.

Azért, hogy megszűnjék az a botrány,
hogy egy helyen harminc forint adó sem
ad szavazati jogot, más helyen (még pedig
a nem magyar vidékeken) nyolcvan krajcár
adót fizető már szavazó, követeljük **az
adóalap igazságosabb felosztását** addig is,
míg az adózás meg nem szűnik választói
jogalapot képezni.

Kívánjuk a nagy közösüges költsé-
gek helyett a **kisbirtokos osztály s a kis-
iparos osztály gyámolítását**.

Kívánjuk a mezőgazdasági hitel s
egyáltalán a termelőknek nyújtandó hitel
szervezését, oly alapokon, hogy a magyar
föld birtokosának tulajdonában marad-
hasson.

Kívánunk oly törvénykezést, mely a
földbirtokot mennél több és hazafias ke-
zekbe juttatja, úgy mint tulajdont, vagy
úgy, mint bérletet.

Kívánjuk oly törvények megalkotá-
sát, melyek a **munkásosztály sorsát javít-
ják** és a munkavállalást számára meg-
könnyítik.

Követeljük az ingyen és teljesen **ma-
gyar nemzeti irányú népnevelést**.

Követeljük a **katonai szolgálat-idő
megrövidítését**, a mi, ha hadseregünk ma-
gyarrá lenne, nem gyengitené a haderőt.

Követeljük az igazságszolgáltatás egy-
szerűsítését, olcsóbbá tételét és gyorsítását.

Követeljük a közigazgatási téren az
önkormányzati elvek teljes érvényesülését,
de úgy, hogy az állam magyar jellegét
megtámadni és aláásni büntetlenül ne le-
hessen.

Kívánjuk a főrendiháznak a képvise-
leti alapon újjászervezését.

erősödött a körülzáró serege — nem maradt
tétlen, hanem a mit a proklamációban ígért,
azt be is váltotta.

Lövete Komáromot nyakra-főre. A fél
város házai már romokban heverték. Ostrom
sáncait napról napra előbbre toltta. Rohamo-
kat intézett különösen a Csillagvár ellen, de
mindig eredménytelenül, pedig egyszer éjjel a
jägerjei hason csuszva már majdnem a vár
faláig értek, de sikeres és erős kartács tüze-
lés meghiusította csempész tervüket. Nagyon
sokan ott maradtak hason fekvé örökre.

Végre április elején egy-egy kém belo-
pózkodása után kezdett a hír szárnyra kelni
az ostromlottak között, hogy közeleg a fel-
mentő sereg.

És mintha tudta volna ezt az ostromló
táborszernagy, mert április elejétől borzasztó
volt az a bömbölés, a mit a támadók és vé-
dők lövegei okoztak.

Mindennap égett a város valamely része,
a város udvarai és bástyái pedig fel voltak
tárva bombák robbanásaitól.

Midőn tehát április 10-én hire ment a
várórség között, hogy megjött az új várpa-
rancsnok, vitéz **Lenkey János** személyében, új
életre kelt a kimerült őrség.

S réá alig néhány napra pedig, midőn
a híres **Guyon** Richard generális behatolt
Komáromba két század huszár élén, majd
megbódult örömeiben az őrség.

Különös, hogy **Lenkey** is, **Guyon** is vár-
parancsnoknak jött Komáromba, de mert

Guyon kinevezése későbbi keletű volt, nagyon
természetes, őt illették meg a vár kulcsai.

Végre eljött a felszabadulás ideje is.
Görgey — mint sok egyéb nagy dolgokat —
úgy ezt is véghez vitte. Volt is hegyen völ-
gyön lakodalom, a felszabadulás után egy pár
hétre, vagy 30.000 ujonchonvéd nótája vidi-
totta fel Komárom utcáit.

Volt öröm . . . azután őszszel jött a ke-
serőség. Azért Isten óvjon meg bennünket
ilyen véres örömtől, csak legyünk mink békében
és jólétben, hogy a haza felvirágozzék.

Az 1848/49-iki események közt, melyekhez
hasonló nem volt, mióta őseink e hont elfog-
lalták, egykor, majd egy száz év múlva, mi-
dőn is unokáink mesélni fogják a gyermekse-
regnek az 1848/49-iki felistenek dicső hadi
műveletét, majd akkor talál a színműíró bő
anyagot, hogy a történelem szentségével írjon
»Ocskay brigadéros«- és »Rákócy-Bercsényi«-
tíle színműveket.

Akkor majd a 48/49-es eseményeknek
is lesz legalább is értékük, mint ma a Kuruc-
furfang-nak. Most még korai az idő arra,
hogy ez események előtt leboruljunk. Hisz
még közöttünk élnek, közöttünk mozognak az
akkori harcosok.

Politikai életünk sem alkalmas hozzá.
Másodizig kell kihalni a mai nemzedéknek,
hogy a harmadik bálványozza a 48/49-es
események hőseit, mint mi most a kurucokét.

Óhajtjuk a magyar állami egység
szemmel tartása mellett a nemzetiségi
kérdéseknek igazságos megoldását.

Ragaszkodunk mindahhoz, a mit ha-
zánk anyagi és szellemi felvirágzására
tartottunk a múltban és a mit eddigi
programjainkban hangoztattunk.

Keblünkre akarunk ölelni minden
polgárt, a kiben él s buzog a független-
ségi eszme. Feledni akarunk minden félre-
értést, minden meghasonlást, minden el-
különzést. Azt akarjuk, hogy összeolvadjunk
egy nagy és mindenható szeretetben, egy
magasztos és halhatatlan eszmében, a
magyar haza szeretetében, a magyar füg-
getlenség eszméjében.

Nem keressük, hogy ki honnan jön,
nem nézzük azt, hogy velünk harcolt-e
vagy ellenünk a múltban oly kérdések
terén, a melyek rég letűntek.

A haza oly helyzet előtt áll, a mely-
ben szüksége lesz erős honfi szívekre és
karokra, hogy egyesült erővel védjék a
magyar hazafiság, a magyar függetlenség
sziklavárát.

Közölje mindezt kerületében párt-
híveinkkel. — Isten velünk s hazánkkal!

Kossuth Ferenc
az országos függetlenségi és
48-as párt elnöke.

Március tizenötödike.

Pécs, 1901. márc. 15.

Itt van a nagy nap, a nemzeti újjá-
születés ötvenharmadik évfordulója!

Tavaszi napsugár ragyog le a felhőtlen
tisza égről s a márciusi szellő nyiló ibolyák
illatát, fakadó rügyek zizzenését hozza a he-
gyek felől a városba, hol ünnepi a hangulat,
a mit csak emel a magyar nemzeti zászlók
lobogása.

Vannak még ma is jó magyarok, kik
szívük s lelkük vonzalmát követve külsőleg
is ünnepelnek ma. Vannak olyanok is, kik
nem térhetnek ki a közszellem követelményei
elől és legalább külsőleg ünnepelnek. Vannak,
bár kevesen, azonban olyanok is, kik meg-
hunyáskodva a felsőbb hatalom rendelete
előtt, még külsőleg se ünnepelnek s nekik
nem ünnepe március tizenötödike!

Középületeink közül csak a városháza
tornyán lobog ma nemzeti zászló, mellette a
város színeit viselő lobogóval. A vármege-
házán nem tüzték ki a nemzeti zászlót; majd
kitűzik az áprilisi ünnepen! És hol van a
hazafiság megnyilatkozása az állami hivata-
lokban, az iskoláknál és sok más testületnél,
melyek sietnek fellobogózni, ha valami, a fel-
sőbb köröknek tetsző, ugynevezett ünnepről
van szó!?

Azonban hagyjuk ezt. Elég szégyen azokra,
kik meghunyáskodnak, hogy nyíltan nem
ünnepelhetnek. Mert hiába ez a visszavonulás;
szívükben mégis érzik ők is, hogy ha nem
lett volna március tizenötödike, nem volna
ma — habár csak papiroson is — magyar
alkotmányosság. Érzik ők lelkükben e nap
fontosságát; elismerik hősei, felisteneinek a
nemzet egész jövőjére diadalmasan kiható
küzdeme dicsőségét és ha külsőleg nem is,
magukba szállva mégis megünneplik ezt a mai
nagy, szent, fenséges, magasztos napot!

A márciusi szelő nemzeti zászlókat lobogtat a zirci rendházon, a Kath. Körön, a pécsi Takarékpénztáron és a Központi Takarékpénztár épületén s az irgalmasok rendházán. Zászlók lobognak a színházon, a jogakadémián, a Hétfejedlem-vendéglőben, a Nemzeti és Polgári Kaszinók épületein, a Korona és a Petőfi vendéglőkön. Jelezve, hogy a mai nap ünnepnapja a magyarnak és méltóképen meg is ünnepli e napot!

A mai nap ünnepélei közül lapunk zártáig csak a színházi ünnepi előadás folyt le. Ez is azért, mert miss Mary Halton szereplése folytán az eredetileg estére tervezett diszeloadást délutánra kellett áttenni. Lapunk zártakor a jogászság ünnepéje folyik a Vigadóban s a többi ünnepély este lesz az alábbi programmpontok szerint:

A Polgári Kaszinóban este félkilenc órakor kezdődik a mai ünnepély, melyet a pécsi *dalárda* a »Himnusz« eléneklésével fog megnyitni. Ezután *Haksch* Lajos szavalja el *Végh* Lajosnak lapunk mai számában közölt alkalmi költeményét. *Szabon* István ünnepi beszédet tart; *Cank* Nep. János, joghallgató s lapunk belsőmunkatársa, alkalmi verset szaval s az ünnepély műsorát a *dalárda* a »Szózat« eléneklésével zárja be. A műsor után társasvacsora lesz.

A Hétfejedlem-vendéglőben a budaikülvárosi független polgárság rendezte ma este hazafias ünnepélyt. A pécsi *Polgári Daloskör* az ünnepélyen a Himnuszt és a Szózatot éneklé s lesz emlékbeszéd is. A műsort társasvacsora fogja követni.

A Korona-vendéglőben szintén hazafias ünnepély lesz, melyen az ünnepi beszédet dr. *Flóris* Endre ügyvéd fogja tartani. A társasvacsora mellé a zenét ifj. *Korodó* Gyula zenekara szolgáltatja.

A Petőfi-vendéglőben a szokáshoz híven szintén tartanak ma este társasvacsorát, melynek keretében ünnepi szavaltokkal és énekelődással áldoznak a márciusi hősek emlékének.

A jogászság ünnepéje a Vigadóban ma este félhatkor kezdődött s lapunk zártakor még folyik. Ez ünnepélyt a jogászság éneke nyitotta meg, kik *Cank* Nep. János vezetése alatt a Szózatot énekeltek el. Az ünnepi beszédet *Rihmer* Oszkár joghallgató tartotta. Majd *Verő* György »Március tizenöt« című egy felvonásos színművét adják elő *Szuly* József, *Orf* Győző és *Landgraf* József joghallgatók. A szindarab után a *jogászbanda* játszik *Strohmayr* Géza vezetése alatt. *Csernics* Jenő szavaltata után a jogászság a Himnuszt éneklé el az ünnepély befejezéséül.

A színházban délután 3 órakor volt a március tizenötödike emlékének szentelt diszeloadás.

Igen csekély számú közönség, alig husz ember a földszinten s nem sokkal több az erkélyen és diák helyen, nézte végig a délutáni »ünnepi« előadást, melyet *Cank* Nep. János joghallgató, lapunk belsőmunkatársának szavaltata nyitott meg, ki igen szépen, érzéssel szavaltta el *Dömötör* György »Március idusan« című költeményét, melyet zajos tapsviharral fogadott a közönség. Ezután színészeink Szigligeti Ede színművét »II. Rákócy

Ferenc fogságát«-t játszották, oly előadásban, mely jóval több közönséget érdemelt volna. A szereplők valamennyien megfeleltek szerepeiknek s teljes dicsőretet érdemelnek ama fáradságukért, melylyel feladataikat megoldották.

A mai ünnepélyek sorozata után még vasárnap is lesznek márciusi ünnepélyek. A *középiszkolák* önképzőköréi vasárnap ünneplik március idusát. A főgimnázium irodalmi köre a vasárnapi diszülésre a következő programot állapította meg: 1. Megnyitó beszéd. Tartja Frank Richard VIII. o. t. 2. 1848. Petőfitől. Szavalja Isgum Ádám VII. o. t. 3. A 48-as forradalmak hatása Magyarországra. Irta és felolvassa Barta Béla VIII. o. t. 4. Petőfi szerepe a szabadságharcban. Előadja Verfi Aladár VIII. o. t. 5. Petőfi visszatér. Várady A-tól. Szavalja Mély József VIII. o. t. Vasárnap tartja a pécsi *Petőfi-kör* is ünnepélyét és vasárnap lesz a *munkásság* márciusi ünnepéje is.

A munkásság különben a mai napon »Követelem az általános választási jogot!« feliratu cédulákkal árasztotta el az utcákat és estére tüntető sétát fog rendezni.

Hírek

Pécs, 1901. március 15.

Március 15.

Oh tárd ki nemzetem ma honszerelmed!
Lobogjon égő lánggal e napon!
Nem volt honodnak több ily ékes napja,
Ünnepre hív e lázas szózatom.

E nap arattad legszebb győzedelmed:
Urrá lett a magyar maga fölött.
S a napsugár felhőkön is keresztül
Magyar testvériségbe' fűrődött.

Félistenek jogért vívott nagy harca,
— Fojtó leget megtisztító vihar —
Magyar szabadság drága glóriája:
Emléked — félek — rendre már kihal...

Ki tud egész szívvel hevülni érted?
Ki vallja bátran: »En hived vagyok«?!
Az ifjúság, — a mig szabad a lelke...
S »rajongók«, kikbe' fényed él, ragyog...

Ah, oly sokan sietnek elfeledni
A jót, mit adtál, bárha élvezik;
A gyászos mult e ragyogó napjának
Édes hevét sohasem érzik.

»Istent imádni otthon is lehet s a
Hazát — *sugják* — szereti bár szívünk:
Csak csendben áldjuk, nem tüntetve véle;
Ha vészbe'lesz, — majd mink is ott leszünk.«

Ott leszte, ott... de csak ha kényszerültök,
Ha félték: a hullám reátok csap...
Ki ünnepén se megy a templomába:
Hitéről hogy tanuskodják a pap?!

Ott leszte, ott... De a közöny sok szája
Megörli a szabadság törzsit ám!
S ha jön vihar: ledől e törzs a porba;
Nem tartja fel *nehány* lelkes titán.

A szunnyadót felrázza egy csapás bár;
De ki — a mig más lelkes honfisziv
Szent lánggal telve áldozásra lobban —
Közönybe' fúl, lesz-e honához hív!?

Óh balga fők! Nem áldozának e a
Dicső honvédek értetek is vért
S mindent, a mi becses lehet egy lénynek!?
Ti értetek is! nemcsak a honért.

A népek óceánján annyi vészről,
»Ezer hullámtól vert honi-sziget«
Ti néktek osztja oly sok jó gyümölcsöt:
S a szívetek hálátlanul fizet...

Nem tüntető, ki a magyar szabadság
Szent ünnepén hódolni megjelen;
Csak honfi-kötelmét teljesíti
E hon polgára — bárki is legyen!

Hisz a világ gyönyörrel nézett minket:
Vér nélkül itt hogy lett ki-ki szabad;
S bár nem segített: jajgatott felettünk,
Mikor az ármány, vész reánk szakadt...

S te Nép! Tegadnád? Im e nagy nap törte
Bilincsed szét, *polgárrá téve* — ládd:
Emelt fővel, hogy valld magad magyarnak!
Nemhogy legyen egész világ hazád...

Lehet-e egy igaz magyar a földön,
Ki e szent napra büszkén nem tekint!?
A »Talpra magyar s...« Azt izente« szókra
Áldozva a honért mindent megint.

Maroknyi nép vagyunk. Minden magyarnak
Esze, szíve, karja szükséges itt!
Meghajlik még a Sors is látva, köztünk
Mindenkit a hon üdvé lekesit.

»Ne csak veszélybe légy serény!« dalolta
A költő; mert »a béke vézesebb.«
S nem láttuk-e ez egykor álmos népen:
»Gyógyíthatlanb a békevágta seb!«

Nem szunnyadjon soh'se hát honszerelmed
S lobogjon égő lánggal e napon!
Nem volt, se lesz szebb napja a magyarnak,
Ezt áldja im! e lelkes szózatom.

Borulj velem szent esküvéssel térdre;
Fogadd: mig élsz, csakis e honnak élsz!
S a tulvilágon is ha kérd az Isten —
»Mit kérsz?« felelész: »Hazám ne érje vész!«

S legyen uram! olyan magasztos népem,
Mint e napon negyvennyolcban' volt:
Nagy eszmékért rajongó bő szívvel
Tegye dicsővé az imádott hont!«

Végh Lajos.

A véreső.

Olaszországban véreső esett es pedig
Sziciliában vörös, Romániában sárga, mintha
csak európai és kínai vér hullott volna alá
Itália azurkék egéből.

Tudós és nem tudós emberek szólnak
hozzá a szokatlan természeti tüneményhez, az
egyik könnyen készen van vele, amennyiben
az erős sirokkó, vagy a Sahara sovány ho-
mokját hozta el s vegyítette azt az esők közé,
vagy pedig a Vezuv hamuja volt az, a mi az
ártatlan eső vizét vörös és sárgára festé, nem
gondolva vele, hogy a Sahara felől jövő si-
rokkó Palermóba nem hozhatta a Vezuv ha-
muját, de meg a sirokkó mindig a Sahara
felől jön, mégis csak ez alkalommal festette
vörösre Szicilia utcáit és háztetőit.

A csillagászok azonban már eleve el
voltak készülve arra, hogy földünkön valami
nagyobb eseménynek vagy eseményeknek kell
történniök. a mennyiben a Napon foltok tá-
madtak s a Nap maga erősen háborog, a
melynek háborgását a bolygói megéreztek.

Vajjon a többi bolygókön történt-e va-
lami, a jelenlegi hirszolgalati berendezés ut-
ján ezt még most nem tudhatjuk meg, de
hogy itt e földteken sok különös történt e há-
borgás hatása alatt, azt már a táviró több
helyről meghozta. A viharos szélből s válto-
zatos időjárásból mi közvetlenül is tapasztal-
hattuk azt, ha a bécsi hóviharról, az aradi
dörgés villámlással jött jégesőről, vagy a ten-
geri viharokról és az olaszországi véresőről
mit sem tudtunk is előre. Az okot tehát tö-
kéletesen ismerjük, lévén az magában a ra-
gyogó Napban és a bolygók egymáshoz állá-
sában, az okozatok pedig a hóvihar, a jégeső,
a véreső, mint következmények azonnal meg-
fejtethők lesznek, mihelyt az oly sokszor
ajánlott alapokon tovább kutatunk. Ennek a
révén oly kozmikus jelenségekre jöhetünk rá,
a melynek gyarló érzékeink elől most meg
rejtve vannak, de a melyeket elménk élével
s pontos műszereinkkel kikutathatunk, felde-

ríthetünk s a melynek alapján a véreső is csak egy kozmikus és egy légköri hatás egyesüléséből eredő jelenséggé törpül, a melyet nem csak megtudunk majd fejteni, de előre is fogjuk annak jövetelét jósolni.

A Nap háborgó hatása következtében egy szétrobbant meteor pora és az eső vegyületéből keletkezhetett legvalószínűbben az a rettegett véreső.

A hiba.

Estélyi ruhát próbált egy előkelő urhölgy, ki bővelkedék vala szépségben és pénzben. Selyemből, bársonyból, drága finom brüsszeli csipkéből készíté a ruhát remekbe Worth, a párisi szabókirály.

A hölgy elragadtatva nézegette magát földig érő velencei tükreben. Nem viselt, nem látott soha ily ruhát. De nem bizakodék el saját ítéletében, s ezért minden rendű és rangu rokonát, ismerősét kérdé, hogy mi a véleményük új ruhája felől. Rokon és ismerős ámulva rebegette:

— Nem is ruha ez már, hanem varró-tűvel irt csodás költemény.

De ő még sem nyugovék. Megkérdezte régi hazai szabóit, mit szólnak vetélytársuk munkájához. A szabók pirulva, gyönyörködve szóltak:

— Oh mi szép, mi remek. Íme, meddig emelkedhetik a mi művészetünk!

Am a kételkedő urhölgy még egy próbát tett. Kiszemelé azokat, kik régi ellenségei, gyűlöltői voltak, hogy ők itéljenek. Az ellenségek sápadtan, irigyen mormogták:

— Drága ruha biz ez, de megéri az árát. Gyönyörűség látni az ilyen isteni alkotást.

Boldogan és büszkén ment el az urhölgy estélyére. Az emberek félreállottak utjából s ámulva suttozták:

— Oh mi szép, oh mi tökéletes ruha. Csak a terem másik felében levő társaságból hangzott egy fölényes, gunyos hang:

— Nem illik arcához e ruha színe, öregebbé teszi tiz évvel, pedig már... Aztán látják, oldalt mily ferde a varrás?... Nézzék, neveti mindenki.

Ez a hang a hölgy legjobb barátjának hangja volt.

Napirend 1901. március hó 16-án.

Naptár: szombat, márc. 16. — Róm. kath. Heribert. — Prot.: Henriette. — Görög-kel. (márc. 3.) Eutróp. — Zsidó: Adar 25. — Nap kél 5 óra 56 perckor; nyugszik 5 óra 50 perckor. — Hold kél 3 óra 16 perckor éjjel; nyugszik délben.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe száraz, később borulás, keleten csapadék várható.

Mezőgazdasági egyesület választmányi ülése d. u. 4 órakor a vármegyeházán.

Zenekedvelők Egyesületének hangversenyi félhatkor a Vigadóban.

Színház: »Gésák«, operett.

— (Személyi hir.) Bárány Fejérváry Imre főispán ma reggel a nyolcórás gyorsvonattal Budapestre utazott.

— (A „Pécsi Kath. Kör“) március hó 17-én tartandó XLVII. felolvasó estélyének rendje a következő lesz: 1. Gounod »Faust«-jából a Fantasia Elegante. Hegedűn, gordonka- és négy-kezes zongora-kisérettel. Előadja a Girardi-család. 2. Nevelés három ismeretlennel. Irta és felolvassa Károly Ignác, főgimn. tanár. 3. Allaga: Concert-darab két cimbalomra, előadja Fodor Janka urhölgy és Papp Károly, joghallgató. 4. Gounod: Ave Maria. Éneklé Zelesny Sarolta urhölgy, zongorán kíséri Chinorány Iza urhölgy, harmoniumon Báter János, hegedűn Strohmayer Géza. 5. Chopin: Nocturne IX. Cellon játsza Niedermayer János: zongorán kíséri Hoff Richárd. Kezdeté d. u. félhat órakor. A legközelebbi (az idén az utolsó hajtás) felolvasó estély vasárnap (márc. 24.) d. u. félhatkor lesz.

— (Ostromállapot.) Bizony bátran e néven nevezhetjük azt az óriási érdeklődést, melyet városunk közönsége Miss Mary Halton két napig tartó vendégszereplése iránt tanusított. Már tegnap, vagyis csütörtökön délután, amint futótűzként hirtelen hirtelen terjedt, hogy Miss Mary Halton jön, özönével jött a közönség, hordárok, pincérek, tisztai és bérszolgák, kik mindannyian jegyeket akartak s csütörtök délután öt órára már ott állt a színházi pénztár, hogy a mai előadásra csak néhány darab eladó jegye maradt. Ma reggel aztán már jóval kilenc óra előtt óriási néptömeg lepte el a színházi nappali pénztárhoz vezető utat s midőn kilenc órakor kinyiták a pénztár ajtai, dörgedelmes robajjal törtek be az angol művésznő vendégjátéka iránt érdeklődők. Délben már ismét ott tartott a színházi pénztár, hogy csupán néhány földszinti, kevés erkélyülése és néhány a bérlok által ki nem váltott, fenntartott jegy maradt eladásra, míg a délután érkezők legnagyobb részét azzal bocsájtották utnak, hogy: »nincs jegy!« S ez már a holnapi előadásra szólt. — Annál kevesebben voltak a délutáni előadásra jegyeket árusító pénztárnál, hol a jegyeket a délután három órakor tartott s március tizenötödikének megünneplésére kitűzött hazafias előadásra árulták. No de hát az ilyesmi nálunk Pécssett természetes. Kitől várhatna az ember hazafias felbuzdulást, ünneplést akkor, midőn Miss Mary Halton vendégszerepel s midőn tán még a levegő is tele van az ő nevével? Kicsi kis dolog, nagyon kicsi ilyenkor a magyar szabadság hajnalhasadásának emléke, mely alaposan háttérbe szorul az angol énekesnő fénye elől! Hiszen március tizenötödike lesz még jövőre is, de Miss Mary Halton ki tudja, mikor jön ismét Pécsre!? Tehát félre veled rég elmúlt, fátyolborított idők félisteneinek dicső emléke! Maradjatok dohos kriptáitok, szertehullott koporsóitok porladozó deszkái között ti és éljen az angol csalogány!

— (A város és a királyi tábla.) Ma délelőtt értekezlet volt a pécsi királyi ítéltáblán Blaskovich István, kir. ítéltáblai elnök elnökölte alatt, melyen Majorossy Imre polgármester, Rauch János főmérnök, Oberhammer Antal, helyettes gazdasági tanácsnok, Fekete Mihály, városi tisztifőgyész, Sávell Kálmán, kir. főgyész és Geiger Dezső, táblai elnöki titkár voltak jelen. A tiz órakor tartott értekezlet célja volt a királyi táblai épületnek lejárván a kikötött tiz esztendő ez év május havában — az állam által való átvételét megállapítsák. A táblai elnök a táblai épületet — mint értesülünk — kifogástalannak és a hivatalok elhelyezésére teljesen megfelelőnek találta. Csak azt kérte, hogy a jelenlegi boltok is alakíttassanak át hivatali helyiségekké a legközelebb szervezendő táblai számvevőségi kivatal részére. A polgármester az értekezlet ez eredményét be fogja jelenteni a városi közgyűlésnek s a táblai elnök a megállapodásról az igazságügyminisztert fogja értesíteni.

— (Jelentés a vizről.) A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a tettyei forrás vízszolgáltató képessége folyó hó 15-én reggel 6970 köbméter.

— (Az állandó választmány ülése.) A baranyavármegyei állandó választmány folyó március hó huszadikán délelőtt kilenc órakor ülést tart a vármegyeháza közgyűlési termében.

— (Március tizenötödike és a közigazgatási tanfolyam hallgatói.) Kossits Kamill vármegyei főjegyző, a közigazgatási tanfolyam igazgatója a tanfolyam hallgatóinak a mai nap délutánjára szabadságot adott. A tanfolyamon tudvalevőleg, délutáni öt órakor kezdődnek az előadások s így a tanfolyam hallgatói gátolva lettek volna abban, hogy úgy a színházban rendezett délutáni ün-

nepi előadáson, mint a jogászünnepeken részt vegyenek. S miután — igen helyesen — a közigazgatási tanfolyam igazgatójának semmi esetre sem lehet célja, hogy a pécsi ifjuság számát szaporító tanfolyam-hallgatókat az ünnepeken való részvételtől visszatartsa, ma délután nem tartanak előadást a közigazgatási tanfolyamon.

— (Új gazdasági tudósítók.) A m. kir. földmívelésügyi miniszter Kálmán Miksa baranya-szentlőrinci lakost Baranya vármegye szent-lőrinci járására nézve és Hangy Aladár ugaj-pusztai lakost Somogy vármegye tabi járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— (Jótevény adomány.) A Neumann M. kész ruhakereskedő cég budapesti és pécsi üzlet-vezetői az újonnan megnyitott pécsi fiók-üzlet első napi bevételeiből ma délelőtt városunk polgármesterének kétszáz koronát adtak át a népkönyha javára.

— (Halálosok.) Siklóson meghalt özv. Weiss Dávidné szül. Lang Julia, életének 77-ik évében. A köztisztviselőben álló matronát három fia és három leánya, harminc unokája és nyolc dédunokája s széleskörű rokonság gyászolja, köztük dr. Kelemen Mózes, pécsi ügyvéd és dr. Blau Mór, pécsi orvos is. Az elhunyt temetése ma délután volt Siklóson nagy részvét mellett. — Ag Géza, felső-őri kir. aljárásbíró, életének 30 ik évében Pécssett meghalt. Temetése ma délután fél 3 órakor volt a Ferenciek-utcája 42-ik számú házból az izraelita temetőben. Az elhunytat özvegy Altmann Arónné, mint édes anyja és testvérei s a rokonok gyászolják.

— (Belőttek az ablakon.) Kelemen István a napokban panaszt emelt a községi előjáróságnál, hogy este, úgy tizóra tájban lövés zaja riasztotta fel álmából s a lövést nyomban üvegcsödrömpölés követte. A gazda kisetett, hogy megtudja az okozott zajokát s ekkor megtudta, hogy az istálló ablakán lőtt be valaki, míg az istállóban a kocsis aludta az igazak álmait. Valószínű azonban, hogy az egész dolog csak boszúból kiesztelt rossz tréfa, a mennyiben a puska csak fojtásra volt töltve s ez zuzta be az ablakot. A lövés, ha talál is, emberben alig tehetett volna kárt, mindazonáltal a gazda panasza folytán megindították a nyomozást az ismeretlen lövöldöző után.

— (Beszakadt hidlás.) Könnyen végzetessé válható baleset érte tegnap Mainer István német-üröggi lakost. A gazda — ugyanis — kocsin befelé igyekezett a városba, midőn az egyik, a községhez közel levő hidlás beszakadt a kocsi súlya alatt s a gazda leesett a kocsiról. Szerencsére komolyabb baja nem történt, csupán néhány könnyebb zúzódást szenvedett a fején és kezén.

— (Agyonütött vészett kutya.) A napokban megirtuk, hogy Rácvárosban egy vészett kutya garázdálkodott s több falubeli ebet megmárt, melyeket aztán kiszállítottak megfigyelés végett a pécsi gyepmesteri telepre. Mint értesülünk, tegnap délután Szent Kuton néhány falubeli ember lebunkózott egy kóbor gyanus kinézésű ebet, melyben egy Szent-Kuton időzött rácvárosi ember felismerte az ott garázdálkodott vészett ebet. A lebunkózott kutyát állatorvosi boncolás alá adják.

— (A baranyasszentlőrinci ifjuság) a szabadságharc dicső emlékére f. évi március hó 15-én este félhat órakor felolvasással és szavatokkal egybekötve társasvacsorát rendez. Egy teríték ára 1 korona. Műsor: 1. Megnyitó, tartja Jeszenszky Antal ügyvéd. 2. Hymnus (Vörösmarthytól) éneklé az alkalmi dalárda. 3. Talpra Magyar! (Petőfi Sándortól) szavalja Nagy Pál. 4. A szabadsághoz. (Petőfi Sándortól) szavalja Jellasich Ilonka k. a. 5. 1848. március 15. (Graca Györgytől) felolvassa Simonyi József. 6. Szózat. (Kócián Sándortól) szavalja Grünwald Ferenc. 7. A haza. (Pósa Lajostól) szavalja Majorszky Béla tanuló. 8. Hattyu dal (a költő

álma) szavalja Simonyi Józsefné. 9. A magyar nemes (Petőfi Sandortól) szavalja Jelliasich Károly. 10. Szózat (Kölcseitől) éneklí az alkalmi dalárda.

— **(Kivételes vásárhatárnap.)**

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Baranya vármegye területéhez tartozó Szászvár községben a f. évi április hó 1-re eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi március hó 27 én tartassék meg.

— **(A vágóhídi szabályrendelet.)** A közbiztonsági szabályrendelet ápril 9 től kötelezőleg életbe lép. A hentesek azonban addig az ideig díj nélkül használhatják a vágóhidat. Erre vonatkozólag Pécs város 7364/1901. szám alatt a következő rendeletet adta ki: „A m. kir. belügyminiszter 19885/III—1900 számú rendeletével Pécs sz. kir. város közbiztonsági vágóhídjának használatáról, a husvágás és husmérésről alkotott szabályrendeletét jóváhagyta. Ennélfogva értesítetnek az összes mészáros- és hentes iparosok, ugyancsak a közfogyasztásra szánt állatok levágásával foglalkozó vendéglős- és hentes iparosok, hogy 1901. évi április 9 től kezdve ezen szabályrendelet összes intézkedései kötelező erővel bírnak, melynek áthágóival szemben az ezen szabályrendeletben felsorolt büntetések alkalmazhatók. Mégis főképp azon célból, hogy a hentes-iparosok a szabályrendelet életbeléptekor már a kezdet legnagyobb nehézségeit leküzdhetnék legyen, hogy a közbiztonsági hidon történendő vágásokhoz lassan hozzá szokni és alkalmazkodni tudjanak, hogy lehetőleg a vágások tekintetében a kötelező megnyitáskor már egy bizonyos rend és beosztás kifejthessék, készséggel megengedi a város tanácsa, hogy a sertésvágó a megnyitás napjáig díjtalanul használtassék, természetesen az istálló használatáért járó díjak addig is befizetendők lesznek.”

— **(A pécsi általános börmunkások szakszervelete)** saját alapja javára április hó 8-án, húsvét másnapján, a Scholzele sörcsarnokban nemzetközi világposta és tombolával egybekötött tavaszi táncestélyt rendez. Azon hölgy, ki ezen ünnepélyen legtöbb levelező-lapot elad, ugyancsak aki legtöbbet kap, értékes jutalomban részesül. A zenét egy közkezdvelt zenekar szolgáltatja. Belföldi-díj: személyenként előre váltva 60 fillér, a pénztárnál 80 fillér, családjegy 1 kor. 60 fillér, a pénztárnál 1 korona 80 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Csapó István cukrászdájában, (Király-utca), Petrovics Dezső fodrászüzletében (Kálvária utca 20), Timár József cipésznél (Ország-ut 85), Kreska Antal vendéglősnél (Gyár-utca 7) és a bizalmi férfiaknál Felülfizetések köszönettel fogadottnak és a helybeli munkáslapban nyugtázottnak.

— **(Eljegyzés.)** Vajtó Jenő, a kaposvári állami elemi iskola tanítója eljegyezte özv. Szandiner Béláné leányát, Mariskát.

— **(Somogyvármegye közigazgatási bizottsága.)** Tallián Gyula főispán elnöki karte alatt tegnapelőtt tartotta rendes havi ülését. A kir. pénzügyigazgató jelentéséből tudomásul vették, hogy a vármegye 7 adóhivatalánál a folyó évi február hóban 13.120 kor. 61 fillérrel több adót fizettek le, mint tavaly. Itj. Széchenyi Imre gróf intézkedéseket kíván, melyekkel elősegíthető lenne, hogy a magyar faj minél jobban szaporodjék, illetve, hogy azok az okok, melyek a szaporodást megakasztják, megszűnjenek és megszüntessenek. A bizottság a felvett kérdést élénk eszmecsere tárgyává tette s egyhangulag elhatározta, hogy a kivándorlásra vonatkozólag folyó évtől nyilvántartást vezessenek, hogy a papság a vallásos és erkölcsös nevelésre e szempontból kiváló gondot fordítson. A népmozgalmi

adatok a főszolgabírák által évenként beküldendők.

— **(Menyegző.)** Dr. Kunfy Lajos, a magyar festő művészi kar kiváló tehetségű tagja, március hó 17-én tartja menyegzőjét Tiller Ella kisasszonynyal Budapesten.

— **(Kadarkuti járás.)** Somogy megyéből, Kadarkutról nagy deputáció tisztelgett tegnap délután Széll Kálmán miniszterelnök-nél, mint belügyminiszternél Vörös László képviselő, volt államtitkár vezetése alatt. Azt kérte a küldöttség, hogy Somogy megyében új szolgabírói járást engedélyezzen, a melynek székhelye Kadarkut legyen. A miniszterelnök szívesen fogadta a küldöttséget s megígérte a kérelem jóakaratu támogatását.

— **(Márciusi ünnep Siklóson.)** A szabadság, egyenlőség és testvériség hajnalának 53-ik évfordulóját március hó 17 én a siklósi „Iparos-Olvásokör” saját helyiségében hazafias ünnepséggel tartja meg. Műsor: 1. Szent az érzet; éneklí a dalárda. 2. Emlékbeszéd; tartja Pakuszi Gyula ügyvéd. 3. Talpra magyar; szavalja Szeits Antal. 4. Talpra magyar; éneklí a dalárda. 5. Előre; szavalja Schippert Ferenc. 6. Kossuth-induló; éneklí a dalárda. 7. Szabadság napja; szavalja Bésl Gusztáv. 8. Tied vagyok; éneklí a dalárda. 9. Ünnepi beszéd; tartja Schmidt Vilmos. 10. Szózat; éneklí a dalárda.

— **(A szédülési rohamokról.)** Ürmösy Ferenc ur, a salgótarjáni községbánya főaknásza a következő levelet küldte nekünk: „Egy újságban egy elbeszélést olvastam, mely arra készítetett, hogy a Pink-labdacsokat 65 éves anyósomnak meghozassam, a ki Abrudbányán lakik. 15 év óta szenvedett szédülési rohamokban, a melyek mindig heve-

— **Birom, a meddig birom!**

És felvonta kerek, gömbölyű vállait s a gondolat elszállt a fejből, miként a semmiségbe tűnt el a füstfelhő, melyet az illatos szivarkából ajkai eregettek a csillár felé.

S aztán boszankodott egy kicsit a leány feleselgetésen s majd egy jó darabig nem gondolt semmire.

Végre eszébe jutott a ténsur.

A ténsur, kit a cselédje látott s a kin most, ősszel is, a vékony nyáriruha van. De azért a zsebéből kikan-dikál a pálinkásüveg s úgy néz a fiatal, gyereklányokra az utcán, mint a kisasszonykákra szokás.

— Eh, mit?! Maj elpusztul egyszer!

S hogy ne is gondoljon vele többé, lenyula szőnyegen fekvő könyv után és felemelvén azt, lapozgatni kezdi, majd néhol bele-belemélyed az olvasásba.

Ugy a négy évtized felé jár már a magas, karcsu asszony. Azonban fiatalos frissesség látszik a mozdulatain, ha leküzdí a fárasztó unalmasságot. Az alakja határozottan elragadó; az arca rózsás és pici ajkai pirosak. Fekete a szeme, fekete a haja s finomak, bársonypuha-ságuk a pici kezei.

Szinte hihetetlen, hogy ebben a magánosságban él; hogy nincs senki körülötte, ki édes asszonyának, szólítsa; karcsu derekát átölelje, puha kezeit megszorítsa s piros ajkait csókkal halmozza el.

Pedig úgy van.

Egyedül, magánosan él a magas, karcsu asszony. A maga ura ebben a lakásban, mely a város főutcájának egyik emeletes bérházában van. S amelyikből ismer-

zárat és pillantásra sem méltatva a kalitjában zörgő Flórit, eltűnt a budoár küszöbén.

Bár már erős homály volt odabenn, mégsem gyújtott világosságot, hanem az ablak előtt álló zsölyébe vetve magát, idegesen szakgatta fel a levél boritekját s olvasni kezdte, közel az ablakhoz tartva a levelet, melyben szétszórt sorokban, a gyakorlottságnak csak némi látszatát is alig feltűntető írással a következők voltak írva:

— Kedves Irén! Holnapi fogadó estélyedre három kitűnő vendéget bevezetni lesz szerencsém. Készülj fenomenális jelenségekre. Mindhárom kitűnő alany lesz a te szolgálatodban. A viszontlátásig ölel és csókol: Klárád.

A karcsu, magas asszony kétszer is átbetűzte lassan, ügyelmesen ezt a levelet s azután hátradőlve a zsölyében, gondolkozva, kíváncsian susogta maga elé:

— Kik lehetnek ezek?

De bár akárhányszor is elutogta volna ezt, nem kapott volna rá választ. — Maga nem tudta megfejteni; más pedig nem volt körülötte senki.

Csak a sötétség.

Mert már sötét lett erre a budoárban és a sötétséggel együtt valami álmos csend is szállt le, a mit most már künt, az előszobában sem zavart többé a rikácsolás, a papagály kalapálása a kalit vasain.

A magas, karcsu asszony felkelt az ablak mellől és gyertyát gyújtott. Ezüst, kétkaru gyertyatartóban két szál gyertyát, de azért úgy hordozta körül tekintetét a szobában, mint a ki nagyobb, fényesebb világításhoz van szokva. És türelmetlenül nézett fel a szoba tetőzetéről

sebbek lőnek, úgy hogy utóbbi időben, minden lehető gyógymód dacára, nagyon aggódtunk miatta. A mint a Pink-labdacsokkal való kezelés megkezdődött, jelentékeny javulás volt észlelhető. Eddig hat dobozzal használtunk el és egészsége ismét teljesen helyre van állítva. Ismét nagyon életvidám és élénk, és kitűnő étvágya van. Hogy a gyógyulást jól megerősítsük, ezen gyógymódot még egy darabig folytatjuk. Ha valaki komolyan meg akar gyógyodni a Pink-labdacsok hatékonyságáról, úgy annak nem szabad az első doboz után erélyét elveszíteni, mert nem képez kétséget, hogy csak hosszabb kezelés után lehet a valódi eredményt konstataálni. Én magam is a Pink-labdacsokat használok naponként folytonos főfájásom ellen, a mely már nagyon régi időből származik és egy súlyos betegségből keletkezett. Mióta a Pink-labdacsokat használok, ezen főfájás sokat vesztett hevességéből és sokkal ritkább. Ezen gyógymódot, melynek buzgó terjesztője vagyok, még folytatom. A szédülési rohamok első pillanatra ártatlan bajnak látszanak, ha azonban makacs bajjává válnak, úgy gondosan kell felettük őrködni. Talán nem szükséges a szédülést bővebben részletezni, mert ugyis eléggé ismeretes. Ezen baj akkor konstataálható, ha a tárgyak az ember szeme előtt rendkívüli mozgások által megelevenedve tűnnek fel, összezavarodnak és azok távolságát nem tudjuk megítélni. Ilyen benyomások jellemzik az agyvelő vérszegénységét, a mely súlyos zavarokat idézhet elő. A Pink-labdacsok megszüntetik ezen vérszegénységet a szervezetek erősítésével és a vér újraelalkítása által, mint a hogy a sápkórt, rehumát, gyomor és bélbajokat, valamint a szellemi és testi tulerőltetéséből származó általános gyengeségi állapotot is meggyógyítják.

Kaphatók minden gyógyszerárban, valamint a magyarországi főraktárban: Török József

gyógyszertárban Budapest. Király utca 12. sz., dobozonként 1 frt. 75 krért vagy 9 doboz 9 frért.

Művészet, irodalom.

○ **Villarsi dragonyosok.** Tegnap este kis közönség nézte végig a Remete csengettyűjét, a Villarsi dragonyosokat. Az előadás több közönséget, zsúfolt házat érdemelt volna. Ritka ily operette előadásban volt részünk, mint a tegnapi volt. *Csurgay Adél* tegnap ismét gyönyörűen énekelt. Ezt már megszoktuk nála s tőle nem is tudánk más éneket elképzelni. Az ő énekét nem kell dicsérnünk. A művész kivívta magának ezen a téren az elismerést a legszelebb körben. Ma különösen a játékaról emlékezünk meg. *Csurgay Adél* még sohasem volt oly szeretetreméltó, mint tegnap *Rose* szerepében. Vig volt, könnyed volt s úgy mozgott szerepében, hogy alakításán sem találunk semmi kifogásolni valót. Jó kedvvel játszotta szerepét s ez megilátszott rajta. Diszkrét pajzansága, játszi könnyedsége meglepett bennünket s teljes elismeréssel adóztunk neki mi is a közönséggel együtt, mely bizony sokat tapsolt neki. *Kozma Pista* tegnap gyönyörűen énekelt. Minden egyes ének-számát érzéssel s bravurral énekelte meg csengő hangján. Játéka is kifogástalan volt. A tapsból neki is bőven kijutott. *Mesey Andor* kigyógyult rekedtségéből és ismét élvezhettük erces baritonját. *Szekula Sárika* is elemében volt. Szépen énekelt s jól játszott. A karokat külön meg kell dicsérnünk. Oly precízül ebben a színiévadban még ritkán énekeltek a kar névtelen hősei, mint tegnap este. A második felvonás finálját megéppen bravurral énekeltek meg remek összetanulásban s kitűnő fejelmezettségben. Gratulálunk úgy a karnak,

mint *Simándy József* karmesternek, a ki bizonyára sokat fáradozott, míg az énekszámokat úgy betanította, mint a hogy azok tegnap tényleg mentek. (C.)

○ **Herceg Ferenc Nádassynak.** Az Ocskay brigadéros nagynevű szerzője, *Herceg Ferenc*, március 13-iki kelettel megleghangu levelet küldött színházunk fiatal művezetőjének, *Nádassy Józsefnek*, a ki ezt a történelmi színművet oly nagy sikerrel rendezte nálunk, azon alkalomból, hogy a nevezett darabnak Pécsen oly nagy sikere volt. A levél teljes szövegében így hangzik:

„Igen tisztelt uram!

Bocsásson meg, hogy szíves soraira ma válaszolhatok csak. Bevallom, a levelek özönében, mely az Ocskay esetből kifolyólag hozzám érkezett, az Ön elmerült és ma vehettem csak róla tudomást. Tényleges mulasztást egyébként nem okozott ez a rendtelenségem, mert mostani nagy elfoglaltságom közepett gondolnom sem szabad arra, hogy igénybe vegyem szíves és megtisztelő meghívását. Időközben megtudtam, hogy a Brigadéros tetszett a pécsieknek és hogy ez elsősorban az Ön kitűnő és gondos rendezésének tulajdonítható. Engedje meg, hogy ezért szívemből gratuláljak és köszönetet mondjak. Halával gondolok az önök művészgárdájára is; hallom, hogy mindannyian nagy kedvvel és tüzzel játszottak. Szíves üdvözléssel igaz tisztelője: Bpest, 901. márc. 13.

Herceg Ferenc s. k.

A darab rendezéséhez mi már gratulálunk, most csak újlag elismerésünket fejezzük ki Nádassynak a szerzővel együtt a rendezés sikeréhez. Újra megmutatta Nádassy, hogy fiatalága dacára is értelmes szakember s a jó előadások rendezéséhez van jó érzéke is.

aláfüggő csillárra, majd pedig a kandalló tetején ketyegő órára, melynek mutatója ép a haton állt.

De e pillanatban odakint megszólalt a csengő s a magas, karcsu asszony kiment, hogy kinyissa az előszoba ajtaját.

— Csoda, hogy megjöttél végre!

Erős szemrehányás volt a hangjában, a hogy így szólt ahoz a fiatal, szinte gyerekleányhoz, a ki beperdült az ajtón.

— Jól van, no! Hiszen annyi dolgot bizott rám a nagysága, hogy bizony csoda, ha eddig is elvégeztem!

— Hallgass! Nem szeretem, tudod, ha feleselgatsz! Jobb, ha meggyújtod a csillárt és mégy a konyhába vacsorát készíteni.

A leány nem is szólt többet semmit. Sietve hányt le magáról az őszi kendőt és a testhez álló, csinos öltönyt s ment a csillárt felgyújtani, hagyva, hogy asszonya vegye kezébe a vele hozott nagy kosarat s nézze meg sorban a tartalmát. S miközben a csillárt gyújtogatta, fesztelenül beszélt ki az előszobába asszonyához.

— A drogista azt üzeni, hogy vigyük meg már neki, a mivel tartozunk. A fekete kutyának nincs jelenleg francia konyakja. Adott a promontoriból egy üveggel. Kávé, thea, rum, narancs, citrom mind van; de azt a félsüveg cukrot magát is elég lett volna egyszerre hazacipelnem, olyan nehéz volt.

S mikor a budoáron keresztül menve, egy nagy szobába lépett, hogy onnan a konyhába vegye az utjat, emeltebb hangon szólt vissza:

— Igaz az! Találkoztam a ténnyel is. Még most

is abban a vékony nyári-ruhában jár. Hanem azért a kabátja zsebéből kikandikált a pálinkásüveg és úgy nézett rám, mint a kisasszonykákra szokás. Persze, nem tudja, hogy ismerem.

S a következő pillanatban már kint a konyhában zörgött az edényekkel, míg asszonya kirakosgatva mindent a kosárból, fáradtan és unottan dült le a kerevetre, hol egy diszkrét könyv hevert felnyitva s ezüst tartóban finom vékony szivarkák feküdtek.

A könyvet szinte akaratlanul söpörte le egy lanyha kézmozdulattal a szőnyegre s kivett egy szivarkát az ezüst tartóból s fehér fogai közé téve, az égő gyertyánál meggyújtotta s aztán eloltotta a gyertyákat mind a kettőt; hiszen tündéri világítást nyújtott úgy is a ragyogó csillár.

S a szivarkából füstölve, hátradőlt a kereveten s a mint a csillár lobogó világosságába mélyedt két nagy szemével, meglátszott rajta, hogy sok-sok gondolattal foglalkozik.

Igy látva, bárkire is azt a hatást tette volna, hogy egy fáradt, életunt szép asszony, a kinek nincsen se ereje, se akarata.

De ha gondolatait kitalálhatta volna valaki, mindjárt megbizonyosodhatott volna róla, hogy nagyon is nagy ereje, nagyon is erős akarata van.

Még azt a sok gondolatot is, a mi az agyára tódult, szigorúan rendbe tudta szorítani. A droguista üzenetére, a mi nem lepte meg, ennyi volt az egész, a mit gondolt:

— Várjon!

A többi sok kiadással járó bevásárlás sem okozott neki fejtörést.

○ **Zeneirodalmi esemény.** Városunk ismét nagy zeneirodalmi eseménynek néz elébe. Bár a zenemű, a melyről szólni fogunk, nem itt jelenik meg, hanem Budapesten, — épen azért, mert országos jelentőségű dologról van szó — de kiindulási pontja, bölcsője az egésznek mégis a mi városunk s ez a mi büszkeségünk. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a német dalköltőknek egy teljes magyar szövegű kiadása fog megjelenni, felölelve mindazt, a mit csak a német dalköltészet szépet és jót alkotott. Kezdve *Schuberton*, a németek dalkirályán, fokozatosan végig a többi dalköltőn folytatva, fog az a nagyszerű vállalat megjelenni, hozzá az egyes dalok zenekari-szeretét, német szövegét, hogy az eredeti se hiányozzék és a mi a fő: teljes magyar szövegét *Ciglányi Béla*, kir. ítélő-táblai bíró fordításában. Azért lesz ez a nagy zeneirodalmi esemény a mi büszkeségünk, mert ismét egy jele ez annak, hogy városunk vezet a magyar zene terén a többi városok között; innen fog napvilágot látni ez a teljes német dalköltő kiadás is, mely hivatva lesz az összes eddigieket kiszorítani s kivinni azt, hogy a német dalköltőket Magyarországon magyarul énekeljék. *Ciglányinak* remek fordításai, azt hisszük, hamar el fognak terjedni az egész országban. A mű első füzeté még e hóban meg fog jelenni s akkor ismét lesz alkalmunk róla megemlékezni.

○ **Sziv-világok** címen adja ki Pécsen *Szabóné Karay Anna* irodalmi dolgozatait. Fűzött példány ára 2 kor., diszpéndányé 4 korona. Megrendeléseket április 30 ig fogad el a szerző, melyek címére Pécsre küldendők.

A PÉCSI NEMZETI SZÍNHÁZ JÖVŐ HETI MŰSORA.

Vasárnap, marc. 17-én délután: *Cigány*; este: *New York szépe*
 Hétfő, marc. 18-án: *Geleji kis király*.
 Kedd, marc. 19-én: *Villarsi dragonyosok*.
 Szerda, marc. 20-án: *Troubadour*. F. Pewny Iren fellépte
 Csütörtök, marc. 21-én: *Huszárcsiny*,
 Péntek, marc. 22-én: *Ocskay brigadéros*. Komjáthy fellépte
 Szombat, marc. 23-án: *Makrancos hölgy*. Komjáthy fellépte.

Folyószám 165. Idénybérlet 164. Bérletszünet.

Nemzeti színház.

Ma, szombaton, március 16-án:

Miss Mary Halton felléptével:

A Gésák.

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Reginald Fairfax	Mezey Andor
Benville	Füredy G.
Cunningham	Németh J.
Grimston	Delli L.
Imáry Márk	Vágó Béla
Molly Sanmars	Ózv. Tiszayné
Katána	Kozma Pista
Vuncsi	Nádasy József
Mimóza	Miss Mary Halton

Holnap, vasárnap, március 17-én:

Délután 3 óraker fél helyárrakkal.

Cigány.

Este fél 8 óraker rendes helyárrakkal.

New York szépe.

TAVIRATOK.

— **Március 15-ike a fővárosban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A március 15-iki nemzeti ünnep alkalmából a főváros számos épülete díszesen föl van lobogózva. Az ünnepségnek gyönyörű tavaszi idő kedvez. Az egyetemi ifjuság délelőtt 11 óraker a Vigadó nagy termében óriási közönség

jelenlétében matinét rendezett. A nagyközönség élén megjelentek a függetlenségi képviselők teljes számban. A műsor pontjai közül a legnagyobb hatást kel tették *Abrányi Emil* szavalata és *Hock János* beszéde. A délelőtt folyamán a fővárosi iskolákban mindenütt ünnepélyeket tartottak s délután 3 óraker az egyetem-terén az egyetemi ifjuság rendezett ünnepséget szavallattal és beszéddel. Onnan a muzeumterére vonultak a Petőfi emléktáblához.

— **A nemzeti szövetség közgyűlése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az Országos Nemzeti Szövetség *Márkus József* főpolgármester, a szövetség társelnökének elnöklésével az új városháza dísztermében közgyűlést tartott. *Márkus József* nagyhatású beszéddel nyitotta meg az ülést; utána *Majláth József* gróf tartott előadást a kivándorlásról. A közgyűlést *Rákosi Jenő* nagyhatású záróbeszéde rekesztette be.

— **Zichy Géza diadala Bécsben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy *Zichy Géza* gróf tegnap este óriási sikerrel hangversenyzett rendkívül nagy és előkelő közönség előtt jótékony célra.

— **A pestis Fokföldön.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Fokvárosban és környékén aggasztó módon terjed a pestis. Elrendelték a pestis ellen való általános beoltást. Tegnap kétezer benszülőttet oltottak be.

— **Elitelt kereskedő.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A budapesti büntető törvényszék *Schliesser Henrik*, volt budapesti papirkereskedőt és nyomdatulajdonost család miatt nyolc havi börtönrre ítélte.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
 TAIKS JÓZSEF
 kiadó.

5210. szám.

alisp. 1901.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A sásd-mágocsi törvényhatósági közuton **Kapos-Szekcső és Csikós-Tóttős községek között** a Baranya csatorna felett 8358 kor. 48 fillér költséggel előirányzott

vasszerkezetű hid építési munkálataira

nézve, ezek biztosítása iránt **1901. évi március hó 26-án délelőtt 10 óraker** hivatalos helyiségben zárt ajánlatok útján

versenyárgyalást tartok.

Felhivom vállalkozni óhajtókat, hogy szabályszerűen szerkesztett s 1 koronás okmánybélyeggel ellátandó, sajátkezűleg irt ajánlatukat, melyben az ajánlott árendemény, esetleg a kért árfelemelés százalékokban betűkkel és számokkal kiirandó, az előirányzati költségösszeg után számított 5% óvadékképes bánatpénzzel (érték-papírral) felszerelve legkésőbb a versenyárgyalás kezdetéül kitűzött határidőig **Kosztits Kamill vármegyei főjegyzőnél** (székház I. emelet) adják be hol is előzőleg az előmeret, költségvetés, tervek és részletes feltételek a hivatalos órákban betekinthetők.

Pécsen, 1901. évi március hó 14-én.

Tormay Károly s. k.
 alispán.

Emeleti lakás

szigeti-országút 23. sz. alatt.

kiadó.

A legolcsóbb, legjobb férfi és gyermekruha beszerzési forrás!

Klein Sándor-nál
 Pécsen, Széchenyi-tér 7.

1 tavaszi férfi-öltöny
 8 frt.

1 tavaszi férfi loden-öltöny
 11 frt.

divatos felöltő (überzieher)
 11 frt.

1 havelock (Loden)
 7 frt 50 kr.

1 gyermek-öltöny
 2 frt 75 kr.

Legdusabb választék mindenemű és minden minőségű ruhákban.

NEUMANN M.

BUDAPEST, IV. ker., Muzeum-
körut 1. sz.

Pécs városa, Baranya-, Tolna- és Somogyvármegyék t. közönségé-
nek becses tudomására hozza, miszerint

 PÉCSETT, Széchenyi-tér,

(Takarékpénztári palota)

férfi-, fiu- és gyermek

ruha-árú

 fióküzletet nyitott.

Az egész országban általánosan elismert szigorú elveim a kiszolgálásra nézve
itt is változatlanul irányadók lesznek, hogy az ország ezen részében is kiérdemel-
jem a bizalmat és azt magamnak főntartsam.

Teljes tisztelettel

Neumann M.

FIÓKOK: Arad, Belgrád, Debrecen, Fiume, Kassa, Kolozsvár, Nagy-
várad, Pécs, Pozsony, Sofia, Temesvár, Zágráb.

 Árjegyzék ingyen és bérmentve.